

Adatok a Dunántúli-középhegység egyenesszárnyú (Orthoptera) faunájának ismeretéhez III.

KENYERES ZOLTÁN

ABSTRACT: (Data to the Orthoptera fauna of the Transdanubian Mountains III.) Faunistical results of five years (2005–2009) are published in this paper. Data of 68 Orthoptera species mainly originate from the Bakony Region.

Bevezetés

A cikk a 2005 júliusa és 2009 szeptembere között feljegyzett adatokat közli a korábbi közlemények (KENYERES 2000, 2006) szemléletének és szerkezetének megfelelően. Az alábbiakban szerepel néhány, a fenti időszaknál korábban gyűjtött szórványadat is. Az irodalmi és kutatási előzményeket ld. KENYERES (2000) és KENYERES & RÁCZ (2010) munkáiban.

Terület és módszer

Magyarország természeti tájainak felosztása (MAROSI & SOMOGYI 1990) a jelen közlemény kutatási területének számító Dunántúli-középhegység három középtáját különíti el: Bakonyvidék, Vértes–Velencei-hegyvidék és Dunazug-hegyvidék. A faunisztikai adatok – a korábbi két közlemény (KENYERES 2000, 2006) szerkezetét követve – a fenti tagolásban, a tájkataszter kistájcsoportjait és az új, vegetáció-alapú tájfelosztás (MOLNÁR et al. 2008) kategóriáit ötvözve kerülnek közlésre. Bakonyvidék középtáj: *Keszthelyi-hegység, Balaton-felvidék, Déli-Bakony, Északi-Bakony, Keleti-Bakony* és *Bakonyalja*; Vértes–Velencei-hegyvidék középtáj: *Vértes*. Dunazug-hegyvidék középtáj: *Gerecse*. Az adatközlés struktúrája mindkét fent hivatkozott beosztástól eltér abban, hogy a tájföldrajzi szempontból a Balatoni-medencéhez tartozó Tapolcai-medencét, valamint a Balatoni- és a Keszthelyi-Riviérát az állatföldrajzi értékelésekben (PAPP 1968, RÁCZ 1979) megszokottak szerint a Balaton-felvidék kistájcsoporthoz soroltuk.

A közölt adatok fűhálós, egyelő és talajcsapdás mintavételezésekből származnak. A vizsgált területek egy részét csak egyszeri terepbejárás érintette, több helyen azonban rendszeresen fűhálós mintavételezést, ill. talajcsapdázást végeztünk. A gyűjtési időpontok hónapos pontossággal kerültek feltüntetésre. A szerzőtől eltérő gyűjtő személyét monogram jelzi (BN: Bauer Norbert; KCs: Kutasi Csaba; HB: Harmat Beáta). A talajcsapdás mintavételezéssel gyűjtött egyedeknél *tc*s rövidítéssel jelöltük a mintavétel módját. A lelőhelyek kistájanként, településnév alapján kerültek rendezésre.

Az állatok meghatározásához HARZ (1957, 1975) és KIS (1960) munkáit vettük alapul. A fajok nevezéktana és a fajlista összeállítása NAGY (2003) cikkét követi.

Eredmények

ENSIFERA

TETTINGONIOIDEA

Ehippiger ehippiger (Fiebig, 1784) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Badacsony, törmelékjelítő erdő: 2006.07.; Badacsonytomaj, Kisőrsi-hegy, bokorerdő: 2005.10.; Csopak, Nosztori-völgy: 2006.06.; Hegymagas, Szent György-hegy, erdőszegély: 2005.08.; Kapolcs, Kálomisz-tó, erdőszegély: 2005.08.; Kővágóórs, Kűszöb-orra: 2003.06.; Litér, Nyerges-hegy, sziklagyep: 2001.06.; Monostorapáti, Boncsos-tető, erdőszegély: 2005.08.; Szentkirályszabadja, Kő-hegy, erdőszegély: 2001.06.; Szigliget, Kamon-kő: 2006.07.; Tótvázsony, Hegyes-mál: 2003.07.; Zánka, Pál-hegy: 2003.07.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.06.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Nagy-rét, erdőszegély: 2008.07.; Nemesvámos, Cinege-hegy, cserjésedő félszáraz gyep: 2007.06.; Nemesvámos, Tekeres-völgy, erdőszegély: 2007.06.; Sáska, Agár-tető, Csigó-kút: 2008.08.; Sáska, Sörke-rét: 2008.07.; Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.06.,08.; Sümeg, Új-hegy, félszáraz gyep: 2007.06.; Sümeg, Hármas-hegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyep: 2005.06.,07.,09.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.06.; *Keleti-Bakony*: Hajmáskér, Nagy-mező: 2007.05.; Isztimér, Burok-völgy, sziklagyep: 2005.09.; Márkó, Peres Nagy-mező: 2007.05.; Öskü, Bér-hegy lába, xerofil erdőszegély: 2008.05.; Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Öskü, Gombás-völgy: 2009.06.; Öskü, Olasz-erőd, félszáraz gyep: 2008.07.; Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; Tés, Móroc-tető, erdőszegély: 2005.08.; Tés, Tési-Rakató, félszáraz gyep: 2007.07.; Várpalota, Akasztó-hegy: 2005.06.; Várpalota, Baglyas-hegy, erdőszegély: 2007.06.; Várpalota, Barbély-völgy, sziklagyep: 2005.10.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyep: 2005.07.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyep: 2005.07.; Várpalota, Száraz-horog-völgy, dolomitsziklagyep: 2008.10.; Veszprém, Kis-Papod, félszáraz gyep: 2006.08.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Bucka, lejtősztyeprét, *ics*: 2003.09. (KCs)

Conocephalus discolor Thunberg, 1815 – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Badacsonytördemic, Lábdi-rétek, mocsárrét: 2008.07.; Balatonszőlős, Sötét-rét, üde láprét: 2000.09.; 2005.07.,08.; 2007.07.,08.; 2009.06.,07.,08.,09.; Csopak, Kereke-di-öböl, magassásos: 2008.08.; Gyulakeszi, Alsó-rétek, láprét: 2008.07.; Hegymagas, Bozót, Molinietum: 2005.09.; Kapolcs, Kálomisz-tó, gyomos üde gyep: 2005.08.; Kapolcs, Kálomisz-tó, magassásos: 2005.08.; Kővágóórs, Kormyi-tó, nádas: 2008.07.; Köveskál, Sásdi-rét, üde láprét: 2005.07.,08.; 2007.07.,08.; 2009.07.,08.,09.; Lesencetomaj, Tóti-tető alatti láprét: 2007.08.; Lesencetomaj, Lesencei-láprét, üde láprét: 2005.07.,08.,09.; 2007.06.,07.,08.; 2009.07.,08.,09.; Nemesvita, Csóra É, mezofil kaszálórét: 2005.09.; Paloznak, Lovai-séd betorkolása felett, magassásos: 2005.08.; Szigliget, Gróf-rét, mocsárrét: 2007.06.; Szigliget, Német-sánci-dűlő, mocsárrét: 2007.06.; Szigliget, zagytér, csatormapart: 1998.08. (HB); Tapolca, Forgósi-dűlő, kaszálórét: 2007.05.; Tapolca, Pénzes-rét, magassásos: 2008.07.; Tihany, Diósi-rétek, nádasodó láprét: 2006.08.; *Déli-Bakony*: Ócs, Nagy-tó mellett, gyomos félszáraz gyep: 2005.08.; *Bakonyfalja*: Devecser, Széki-erdő, Nádas-rét, láprét: 2008.07.; Devecser, Széki-erdő, Púpos-rét, láprét: 2008.07.; Káptalanfa, Sárosfői-halastavak, gyomos üde gyep: 2008.07.; Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2005.07.,08.; 2007.06.,08.,09.; 2009.07.,08.,09.

Conocephalus dorsalis (Latreille, 1804) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Balatonszőlős, Sötét-rét, üde láprét: 2005.08.; 2007.07.; Köveskál, Sásdi-rét, üde láprét: 2007.07.,08.; 2009.08.; Lesencetomaj, Lesencei-láprét, üde láprét: 2007.07.,08.; 2009.08.,09.

Ruspolia nitidula (Scopoli, 1786) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Köveskál, Sásdi-rét, üde láprét: 2005.08.; 2009.08.

Meconema thalassinum (De Geer, 1773) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Lovas, Malom-völgy, erdőszegély: 2000.07.; *Déli-Bakony*: Sümeg, Új-hegy, félszáraz gyep: 2007.06.; *Keleti-Bakony*: Várpalota, Baglyas-hegy, dolomitsziklagyep: 2007.06.

Barbitistes serricauda (Fabricius, 1798) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Balatonederics, Sipos-torok, bokorerdő: 2008.04.; Rezi, Púpos-hegy, bokorerdő tisztás: 2006.05.; Rezi, Púpos-hegy, bükkös karszterdő aljnövényzete: 2006.05.; *Balaton-felvidék*: Raposka, Szent György-hegy, bokorerdő, 2006.08.; *Déli-Bakony*: Nagyvázsony, Kab-hegy, Somos-rész, erdőszegély: 2007.06.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Kisházi-rét, erdőszegély: 2008.07.; *Keleti-Bakony*: Öskü, Hosszú-völgy, erdőszegély: 2009.04.30. (L); Várpalota, Vár-völgy, karsztbokorerdő: 2006.06.

Isophya costata Brunner von Wattenwyl, 1878 – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Aszfődő, Diós-rét DNy-i széle, kaszálólatlan mezsgye: 2006.06.; Gyulakeszi, Hosszú-földek, útszéli mezsgye szántók között: 2006.06.; Hegymagas, Gróf-rét, útszéli gyomos száraz gyep: 2008.05.; Köveskál, Sásdi-rétek, kaszálórét: 2008.05.,06.; Köveskál, Sásdi-rétek, láprét: 2009.06.; Lesenceistvánd, Gárdonyi-dűlő K-i része, kaszálórét-mocsárrét mozaik: 2006.05.; Pécsely, Diós-rét, kaszálórét: 2008.05.,06.; Tapolca, Almafa-rét K-i széle, mezsgye szántók között: 2006.06.; Tihany, Gödrös, gyomos szá-

raz gyepek: 2007.05.; Tihany, Külső-tó, kaszálórét: 2008.05.,06.; Vászoly, Bagó-hegy, másodlagos fűszáraz gyepek: 2006.06.; Vászoly, Dörgicsére vezető út mellett, gyomos száraz gyepek: 2008.05.; *Déli-Bakony*: Nyírad, Mester-tag, mocsárrét: 2009.05.; Veszprém, Rekeszi-rét, fűszáraz kaszálórét: 2007.05.; *Keleti-Bakony*: Hajmáskér, Répa-földek: 2007.05.; Hajmáskér, Határ-völgy, útszéli mezsgye: 2007.05.; Öskü, Olasz-erőd: 2009.05.; Öskü, Körtvélyesi-domb: 2009.05.; Várpalota, Bántapuszta: 2007.05. (BN)

Isophya kraussii Brunner von Wattenwyl, 1878 – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Balatonyörök, Kerék-hegy, É-i kitettségű elegyes-karszterdő szegély: 2006.05.; Keszthely, Négyszögű-hegy, erdőszegély: 2006.05.; Rezi, Kis-cser-völgy: 2008.05.; Rezi, Púpos-hegy, bokorerdő tisztása: 2006.05.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, fűszáraz gyepek erdőszegélyben: 2005.07.; Csabrendek, Szőlő-hegy, mezofil rét: 2007.06.; Bánd, Menykei-erdő, erdőszegély: 2009.04.24. (L); Nagyvázsony, Kab-hegy, Felső-Fortélyos, erdőszegély: 2006.07.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Nyír-tó szegélye, erdei aljnövényzet: 2006.06.; 2007.06.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Szijjártó-rét mellett erdőszegély: 2007.06.; Sáska, Agár-tető, erdei tisztás: 2008.05.; Sáska, Homok-völgy, sztyeprét: 2005.07.; Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.06.,07.; Sümeg, Hármashegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.06.; Sümeg, Hárs-hegy, erdei tisztás: 2007.06.; Sümeg, Út-köz erdő déli része, erdőszegély: 2007.05.; Szóc, Szőlő-hegy, sztyeprét-erdőszegély mozaik: 2006.05.; Úrkút, Kab-hegy, Dozmat-rét, erdei aljnövényzet: 2007.06.; 2008.05.; Veszprém, Csatár-hegy, bokorerdő: 2007.05.; *Keleti-Bakony*: Hajmáskér, Malom-völgy, erdőszegély: 2007.04.; Lókút, Papod, erdei tisztás: 2009.06.; Márkó, Esztergályi-völgy, erdei tisztás: 2009.06.; Márkó, Márkói-erdő, erdei tisztás: 2009.06.; Öskü, Bér-hegy lába, xerofil erdőszegély: 2008.05.; Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Öskü, Felső-Bánta, xerofil erdőszegély: 2008.05.; Öskü, Hosszú-völgy, erdei tisztás: 2009.06.; Öskü, Móroc-tető előtere: 2008.05.; Tés, Bér-hegy, erdei tisztás: 2009.06.; Tés, Bér-hegy, xerofil erdőszegély: 2008.05.; Tés, Bér-hegy, erdőszegély: 2006.05.; Tés, Móroc-tető, erdőszegély: 2009.06.; Tés, Téses-tető, erdei tisztás: 2009.07.; Várpalota, Fajdas-hegy, sztyeprét-erdőszegély mozaik: 2006.05.; Várpalota, Vár-berek, erdei tisztás: 2009.07.; Veszprém, Kis-Papod, erdőszegély: 2009.06.; *Bakonyalja*: Devecser, Széki-erdő, erdőszegély: 2006.06.; 2009.05.30.

Leptophyes albivittata (Kollar, 1833) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Aszfőfő, Öreg-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.06.,09.; Badacsonytomaj, Kisőrsi-hegy, bokorerdő: 2005.10.; Balatonfüred, Tamás-hegy, lejtősztyeprét: 2001.05., Csopak, Nosztori-völgy: 2006.06.; Lesencetomaj, Lesencei-láprét, üde láprét: 2005.07.; Litér, Mogyorós-hegy, karszt-bokorerdő: 2007.06.; Litér, Nyerges-hegy, erdőszegély: 2001.06.; Nemesgulács, Gulács-hegy, bokorerdő a csúcson közelében: 2005.06.; Raposka, Szent György-hegy, bokorerdő, 2006.08.; Szigliget, Vár-hegy, erdőszegély: 2001.08.; Tapolca-Diszel, Csobánc, hegytetői kaszálórét: 2007.06.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.07.,09.; Nagyvázsony, Nőzsér: 2007.05.; Öcs, Nagy-tó mellett, gyomos fűszáraz gyepek: 2005.08.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.08.; Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.07.,08.; Sümeg, Hármashegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyepek: 2005.07.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.07.,08.; *Északi-Bakony*: Bakonyszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyepek: 2006.07.; Porva, Kopasz-hegy, vadföld: 2006.07.; *Keleti-Bakony*: Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; Tés, Móroc-tető, erdőszegély: 2005.08.; Tés, Tési-Rakató, fűszáraz gyepek: 2007.07.; Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyepek: 2005.07.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyepek: 2005.07.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyepek: 2005.07.; Veszprém, Kis-Papod, fűszáraz gyepek: 2006.08.; *Bakonyalja*: Bakonysárkány: 2000.06. (KCs); Bakonyszentlászló, Tilos-Fenyő, gyomos száraz gyepek: 2005.07.; Devecser, Széki-erdő, Nádás-rét, erdőszegély: 2008.07.; Devecser, Széki-erdő, Púpos-rét, erdőszegély: 2008.07.; Káptalanfa, Sárosfői-erdő, erdőszegély: 2008.07.; Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2005.06.

Leptophyes boscii Fieber, 1853 – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Pétfürdő, Péli-hegy, dolomitsziklagyepek: 2008.07.; *Déli-Bakony*: Nagyvázsony, Kab-hegy, 7. nyiladék, kaszálórét: 2003.06.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Szijjártó-rét mellett erdőszegély: 2007.06.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Torma-rét, erdőszegély: 2006.06.; Öcs, Nagy-tó mellett, erdőszegély: 2006.07.; *Északi-Bakony*: Bakonyszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyepek: 2006.07.; Bakonyszücs, Kőrös-hegy, erdőszegély: 2005.07.; Porva, Hódos-ér-völgy, erdőszegély: 2006.07.; *Keleti-Bakony*: Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Tés, Tési-Rakató, fűszáraz gyepek: 2007.07.

Phaneroptera falcata (Poda, 1761) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Hegymagas, Bozót, Molinietum: 2005.09.; 2009.06.; Lesencetomaj, Lesencei-láprét, üde láprét: 2005.07.; 2007.08.; 2009.07.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.08.; *Északi-Bakony*: Bakonyszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyepek: 2006.07.; Porva, Kopasz-hegy, vadföld: 2006.07.; *Keleti-Bakony*: Bakonykúti, fénycs.: 1999.09. (KCs); Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Tés, Móroc-tető, nyílt sziklagyepek: 2005.08.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyepek: 2005.07.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyepek: 2005.07.; *Bakonyalja*: Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2005.07.,08., 2007.07.

Poecilimon fussii Brunner von Wattenwyl, 1878 – Bakonyvidék, *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.06.,08.

Polysarcus denticauda (Charpentier, 1825) – Bakonyvidék, *Északi-Bakony*: Csesznek, Kőmosó-hegy lábánál, útszéli gyomos száraz gyepek: 2005.08.; *Keleti-Bakony*: Iszkaszentgyörgy, Körtvélyes, út menti, gyomos száraz gyepek: 2005.07.

Saga pedo (Pallas, 1771) – Bakonyvidék, *Keleti-Bakony*: Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; 2009.06.; Tés, Bér-hegy, sziklagyep: 2007.06.; Tés, Bér-hegy, törpemandulás-sziklagyep mozaik: 2008.05.; Tés, Téses-tető, erdei tisztás: 2009.07.; Várpalota, Baglyas-hegy: 2007.06.; Várpalota, Fajdas-hegy: 2008.08.; Veszprém, Kis-Papod, félszáraz gyeperem közelében: 2009.06.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005. 09.

Decticus verrucivorus (Linnaeus, 1785) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Köveskál, Sásdi-rét, üde láprét: 2005.06.; 2009.06.; Tihany, Gödrös, gyomos száraz gyeperem: 2007.05.; *Déli-Bakony*: Nemesvámos, Szár-hegy, félszáraz sztyeprét: 2005.07.; Sümeg, Hármashegy, *Bromus erectus* gyeperem: 2005.06.; Tótvázsony, Zabmező: 2008.05.; *Északi-Bakony*: Bakonyszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyep: 2006.07.; *Keleti-Bakony*: Csór, Szenes-horog-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Hajmáskér, Törökcsapás, sziklagyep: 2007.05.; Öskü, Macska-hegy, sziklagyep: 2007.05.; Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; Várpalota, Baglyas-hegy, Bagoly-völgy, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Barbély-völgy, dolomitsziklagyep: 2007.06.; *Bakonyalja*: Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2009.06.; Dunazug-hegyvidék, *Gerecse*: Szár, Nagy-szállás-hegy: 1998.06. (KCs)

Gampsocleis glabra (Herbst, 1786) – Bakonyvidék, *Keleti-Bakony*: Csór, Szenes-horog-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Keleti-Nagy-mező, dolomitsziklagyep: 2005.08.

Metrioptera bicolor (Philippi, 1830) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Balatonalmádi, Megye-hegy, szárazgyeperem: 2008.07.; Kapolcs, Kálomisz-tó, gyomos üde gyeperem: 2005.08.; Köveskál, Sásdi-rét, Artemisia gyeperem: 2005.09.; Köveskál, Sásdi-rét, üde láprét: 2007.06.; 2009.08.; Pétfürdő, Péti-hegy, dolomitsziklagyep: 2008.07.; Tihany, Gödrös, gyomos száraz gyeperem: 2007.05.; Veszprém, Látó-hegy, lejtősztyeprét: 2005.08.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyeperem: 2005.06.,07.,08.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Felső-Fortélyos, erdőszegély: 2006.07.; Nagyvázsony, Nőzsér: 2007.05.; Nemesvámos, Cinege-hegy: 2007.06.; Nemesvámos, Szár-hegy, félszáraz sztyeprét: 2005.07.; Öcs, Nagy-tó mellett, gyomos száraz gyeperem: 2006.07.; Öcs, Nagy-tó mellett, gyomos félszáraz gyeperem: 2005.08.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyeperem: 2005.06.,07.,08.; Sáska, Kecskvár: 2007.05.; Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyeperem: 2005.06.,07.,08.; Sümeg, Új-hegy, félszáraz gyeperem: 2007.06.; Sümeg, Hármashegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyeperem: 2005.06.,07.; Szóc, Balaton-hegy, félszáraz gyeperem: 2008.07.; Tótvázsony, Öreg-Kátyó: 2007.05.; Tótvázsony, Zabmező: 2008.05.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyeperem: 2005.07.,08.; *Északi-Bakony*: Bakonyszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyep: 2006.07.; Porva, Kopasz-hegy, vadföld: 2006.07.; *Keleti-Bakony*: Hajmáskér, Törökcsapás, gyomos száraz gyeperem: 2005.07.; Isztimér, Som-hegy lába, gyomos száraz gyeperem: 2005.08.; Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Öskü, Macska-hegy, sziklagyep: 2007.05.; Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; Tés, Móróc-tető, félszáraz gyeperem-bokorerdő mozaik: 2005.08.; Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyeperem: 2005.07.,08.; Várpalota, Baglyas-hegy, dolomitsziklagyep: 2007.06.; Várpalota, Barbély-völgy, dolomitsziklagyep: 2007.06.; *Bakonyalja*: Fenyőfő, homokpusztagyep: 2006. 07.; Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2009.08.

Metrioptera roeselii (Hagenbach, 1822) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Balatonszőlős, Sötét-rét, üde láprét: 2005.06.; Felsőörs, Malom-völgy, üde gyomos gyeperem: 2000.06.; Kapolcs, Kálomisz-tó, gyomos üde gyeperem: 2005.08.; Köveskál, Sásdi-rét, üde láprét: 2005.06.,07.,08.; 2007.06.; 2009.06.,08.; Lesencetomaj, Lencsei-láprét, üde láprét: 2007.06.; *Déli-Bakony*: Nagyvázsony, Kab-hegy, Szijjártó-rét mellett erdőszegély: 2007.06.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Torma-rét, üde láprét: 2006.06.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyeperem: 2005.06.; Szóc, Balaton-hegy, félszáraz gyeperem: 2008.07.; Veszprém, Rekeszi-rét, félszáraz kaszálórét: 2007.05.; *Bakonyalja*: Devecser, Széki-erdő, láprét: 2008.07.; Devecser, Széki-erdő, Nadas-rét, láprét: 2008.07.; Devecser, Széki-erdő, Púpos-rét, láprét: 2008.07.; Nyírád, Sár-álló, kiszáradó láprét: 2001.07.; Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2005.06.; 2007.06.; 2009.06.,07.,08.

Pachytrachis gracilis (Brunner von Wattenwyl, 1861) – Bakonyvidék, *Déli-Bakony*: Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyeperem: 2005.08.; *Keleti-Bakony*: Tés, Móróc-tető, erdőszegély: 2005.08.; Tés, Móróc-tető, félszáraz gyeperem-bokorerdő mozaik: 2005.08.

Pholidoptera aptera (Fabricius, 1793) – Bakonyvidék, *Déli-Bakony*: Nagyvázsony, Kab-hegy, Felső-Fortélyos, erdőszegély: 2006.07.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Szijjártó-rét mellett, erdőszegély: 2007.06.; *Keleti-Bakony*: Lókút, Papod-hegy, erdei tisztás: 2009.06.; Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Tés, Móróc-tető, félszáraz gyeperem-bokorerdő mozaik: 2005.08.; Várpalota, Fajdas-hegy, sztyeprét-erdőszegély mozaik: 2006.05.; Várpalota, Vár-völgy, erdei aljnövényzet: 2006.06.

Pholidoptera fallax (Fischer, 1853) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Balatonfüred, Kéki-völgy fölötti sztyeprét, 2000.07–08., *ics* (KCs); Balatonfüred, Koloska-völgy: 2000.05. (KCs); Dörgicse, Kopasz-tető, cseres-tölgyes: 1998.08.; Köveskál, Sásdi-rét, üde láprét: 2005.07.; 2009.08.,09.; Raposka, Szent György-hegy, bokorerdő: 2006.08.; *Déli-Bakony*: Sümeg, Új-hegy, félszáraz gyeperem: 2007.06.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyeperem: 2005.08.; *Északi-Bakony*: Bakonyszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyep: 2006.07.; Porva, Hódos-ér-völgy, erdőszegély: 2006.07.; Zirc, Pintér-hegy, erdőszegély: 2005.09.; *Keleti-Bakony*: Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; Várpalota, Baglyas-hegy, dolomitsziklagyep: 2007.06.; Várpalota, Fajdas-hegy plató, sziklagyep: 2005.08.;

Bakonyalja: Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2005.07.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Bucka, sziklagyep–lejtősztyeprét, *tcs*: 2003.07. (KCs); Csákberény, Nyári-állás, dolomitsziklagyep: 2005.09.

Pholidoptera griseoaptera (De Geer, 1773) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Monoszló, Tar-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.08.; *Déli-Bakony*: Nagyvázsony, Kab-hegy, Felső-Fortélyos, erdőszegély: 2006.07.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Szijjártó-rét mellett, erdőszegély: 2007.06.; Nemesvámos, Szár-hegy, félszáraz sztyeprét: 2005.07.; Őcs, Nagy-tó mellett, degradált száraz gyep: 2006.07.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.; Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.,08.,09.; Sümeg, Hármashegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyep: 2005.07.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.; *Keleti-Bakony*: Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Tés, Móroc-tető, félszáraz gyep-bokorerdő mozaik: 2005.08.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyep: 2005.07.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Nyári-állás, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Bucka, sziklagyep–lejtősztyeprét, *tcs*: 2003.07. (KCs); Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyep: 2005.07.; Dunazug-hegyvidék, *Gerecsé*: Tatabánya, Csúcs-hegy, tölgyes, 366 m, *tcs*: 2007. 09. (KCs)

Platyleis montana (Kollar, 1833) – Bakonyvidék, *Déli-Bakony*: Nemesvámos, Szár-hegy, félszáraz sztyeprét: 2005.07.; *Keleti-Bakony*: Csór, Szenes-horog-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Isztimér, Baglyas-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2009.08.; Öskü, Körös-hegy: 2009.06.; Várpalota, Baglyas-hegy, Bagoly-völgy, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Juli-vágás: 2009.07.

Platyleis affinis Fieber, 1853 – Bakonyvidék, *Keleti-Bakony*: Öskü, Aranyos-kút: 2005.07.13.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyep: 2005.07.; 2009.07.

Platyleis albopunctata (Goeze, 1778) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Gyenesdiás, Ló-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2008.06.,07.; Zalaszentmária, Farkas-hegy, sziklagyep: 2000.07.; *Balaton-felvidék*: Aszfőfő, Öreg-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.07.,08.,09.; Balatonalmádi, Megye-hegy, szárazgyep: 2008.07.; Balatonfüred, Péter-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.08.,09.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.06.,07.,08.,09.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklagyep: 2000.10.; Pétfürdő, Péti-hegy, dolomitsziklagyep: 2008.07.; Veszprém, Látó-hegy, lejtősztyeprét: 2005.08.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy: 2005.08.; Nagyvázsony, Kab-hegy: 2000.09.; Nemesvámos, Szár-hegy, félszáraz sztyeprét: 2005.07.; Őcs, Nagy-tó mellett, gyomos félszáraz gyep: 2005.08.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.; Sümeg, Hármashegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyep: 2005.08.; Szóc, Balaton-hegy, félszáraz gyep: 2008.07.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.,08.; *Északi-Bakony*: Bakonyszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyep: 2006.07.; Csesznek, Cuha-völgy, sziklagyep: 2005.10.; *Keleti-Bakony*: Bakonykúti, fénycs.: 1999.07. (KCs); Bodajk, Gaja-szurdok, nyílt sziklagyep: 2005.07.; Csór, Szenes-horog-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Hajmáskér, Hajmáskéri sziklák, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Hajmáskér, Törökcsapás, gyomos száraz gyep: 2005.07.13.; Isztimér, Burok-völgy, sziklagyep, 2005.09.; Isztimér, Som-hegy lába, gyomos száraz gyep: 2005.08.; Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Sóly, Őr-hegy, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Sóly, Séd-völgy, félszáraz gyep: 2005.07.; Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; Tés, Móroc-tető, nyílt sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyep: 2005.08.; Várpalota, Baglyas-hegy, Bagoly-völgy, dolomit sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Baglyas-hegy, dolomit sziklagyep: 2007.06.; Várpalota, Barbély-völgy, dolomitsziklagyep: 2005.10.; 2007.06.; Várpalota, Fajdas-hegy plató, sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Hideg-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyep: 2005.07.,08.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyep: 2005.07.; *Bakonyalja*: Bakonygyírót, dió ültetvény, *tcs*: 2000.07. (KCs); Bakonygyírót, erdő: 1999.11. (KCs); Bakonyszentlászló, Tilos-Fenyő, gyomos száraz gyep: 2005.07.; Devecser, Széki-erdő, erdőszegély: 2005.09.; Fenyőfő, homokpusztagyep: 2006.07.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Nyári-állás, dolomit sziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Bucka, lejtősztyeprét, *tcs*: 2003.09. (KCs); Csákberény, Bucka, sziklagyep–lejtősztyeprét, *tcs*: 2003.07. (KCs); Csákberény, Bucka, sziklagyep, *tcs*: 2003.08. (KCs), 2004.05–07. (KCs), 2004.09. (KCs); Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyep: 2005.07.

Platyleis vittata (Charpentier, 1825) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Balatonfüred, Kéki-völgy fölötti sztyeprét, *tcs*: 2000.07–08. (KCs); *Keleti-Bakony*: Bakonycsernye, gyomos száraz gyep: 2005.08.; Hajmáskér, Törökcsapás, gyomos száraz gyep: 2005.07.13.; Isztimér, Burok-völgy gyomos száraz gyep: 2005.09.; Isztimér, Som-hegy lába, gyomos száraz gyep: 2005.08.; Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Várpalota, Baglyas-hegy, dolomitsziklagyep: 2007.06.

Perolepis germanica (Herrich-Schäffer, 1840) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Gyenesdiás, Ló-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2008.07.,08.; *Balaton-felvidék*: Aszfőfő, Öreg-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.06.,07.,08.; Balatonalmádi, Megye-hegy, szárazgyep: 2008.07.; Hajmáskér, Törökcsapás, gyomos száraz gyep: 2005.07.13.; Monoszló, Tar-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.06.(L); 08.; Pétfürdő, Péti-hegy, dolomitsziklagyep: 2008.07.; Raposka, Szent György-hegy, bokorerdő, 2006.08.; *Déli-Bakony*: Monoszló, Tar-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.; Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.06.,07.,08.; Sümeg, Hármash-

hegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyepek: 2005.07.,08.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.07.,08.,09.; *Keleti-Bakony*: Isztimér, Burok-völgy, sziklagyepek, 2005.09.; Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyepek: 2005.07.; Várpalota, Fajdas-hegy plató, sziklagyepek: 2005.08.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyepek: 2005.07.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Csákberény, Nyári-állás, dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Csákberény, Bucka, lejtősztyeprét, *ics*: 2003.09. (KCs); Csákberény, Bucka, sziklagyepek-lejtősztyeprét, *ics*: 2003.07. (KCs); Csákberény, Bucka, sziklagyepek, *ics*: 2003.08. (KCs), 2004.05–07. (KCs), 2004.09. (KCs); Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyepek: 2005.07.

Tetigonia cantans (Füssli, 1775) – Bakonyvidék, *Déli-Bakony*: Nagyvázsony, Kab-hegy, Szijjártó-rét mellett erdőszegély: 2007.06.; *Északi-Bakony*: Bakonyszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyepek: 2006.07.

Tetigonia viridissima Linnaeus, 1758 – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Balatonederics, Sipos-torok, bokorerdő: 2008.04.; Balatonyörök, Kerék-hegy, É-i kitettsgű elegendő-karszterdő szegély: 2006.05.; Keszthely, Négyszögű-hegy, erdőszegély: 2006.05.; Rezi, Kis-cser-völgy: 2008.05.; Rezi, Púpos-hegy, bokorerdő tisztás: 2006.05.; *Balaton-felvidék*: Hajmáskér, Törökcsapás, sziklagyepek: 2007.05.; Köveskál, Sásdi-rét, üde láprét: 2005.06.; 2009.06.; Lesencetomaj, Lesencei-láprét, üde láprét: 2009.06.; Monoszló, Tar-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.07.; Veszprém, Látó-hegy, lejtősztyeprét: 2005.08.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.06.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Felső-Fortélyos, erdőszegély: 2006.07.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Szijjártó-rét mellett erdőszegély: 2007.06.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Torma-rét, üde láprét: 2006.06.; Nagyvázsony, Nőzsér: 2007.05.; Nemesvámos, Cinege-hegy, cserjésedő félszáraz gyepek: 2007.06.; Öcs, Nagy-tó mellett, degradált száraz gyepek: 2006.07.; Sáska, Agár-tető, Csigó-kút: 2008.08.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.08.; Sáska, Sörke-rét: 2008.07.; Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.06.; Sümeg, Hármashegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.06.; Sümeg, Új-hegy, félszáraz gyepek: 2007.06.; Sümeg, Út-köz erdő déli része, erdőszegély: 2007.05.; Sümeg, Városi-erdő K, félszáraz gyepek: 2007.06.; Szóc, Balaton-hegy, félszáraz gyepek: 2008.07.; Szóc, Szőlő-hegy, sztyeprét-erdőszegély mozaik: 2006.05.; Tótvázsony, Zabmező: 2008.05.; Tótvázsony, Öreg-Kátyó: 2007.05.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.06.; Veszprém, Rekeszi-rét, félszáraz kaszálórét: 2007.05.; *Keleti-Bakony*: Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Öskü, Macska-hegy, sziklagyepek: 2007.05.; Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; Tés, Móroc-tető, félszáraz gyepek-bokorerdő mozaik: 2005.08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyepek: 2005.07.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyepek: 2005.07.; *Bakonyalja*: Devecser, Széki-erdő, láprét: 2008.07.; Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2009.06.,08.

GRYLLOIDEA

Gryllus campestris Linnaeus, 1758 – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Litér, Mogyorós-hegy, fenyves: 2000.08.; Vilonya, Külső-hegy, sziklagyepek: 2000.08.,09.,10.; *Déli-Bakony*: Szóc, Balaton-hegy, félszáraz gyepek: 2008.07.; Veszprém, Rekeszi-rét, félszáraz kaszálórét: 2007.05.; *Keleti-Bakony*: Isztimér, Burok-völgy, gyomos száraz gyepek: 2005.09.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyepek: 2005.07.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyepek: 2005.07.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Csákberény, Nyári-állás, dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyepek: 2005.07.

Melanogryllus desertus (Pallas, 1771) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Balatonfüred, Kéki-völgy fölötti sztyeprét, *ics*: 2000.07–08. (KCs)

Oecanthus pellucens (Scopoli, 1763) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Gyenesdiás, Ló-hegy, nyílt dolomitsziklagyepek: 2008.06.; Keszthely, Négyszögű-hegy, erdőszegély: 2006.05.; Rezi, Kis-cser-völgy: 2008.05.; Rezi, Púpos-hegy, bokorerdő tisztás: 2006.05.; *Balaton-felvidék*: Aszfőfő, Öreg-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.06.; Balatonfüred, Péter-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.06.; Hajmáskér, Törökcsapás, gyomos száraz gyepek: 2005.07.13.; Raposka, Szent György-hegy, bokorerdő: 2006.08.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.08.,09.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.09.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.07.; *Keleti-Bakony*: Hajmáskér, Hajmáskéri sziklák, dolomitsziklagyepek: 2005.08.; Isztimér, Burok-völgy, sziklagyepek: 2005.09.; Sóly, Ór-hegy, dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Sóly, Séd-völgy, félszáraz gyepek: 2005.07.; Tés, Móroc-tető, félszáraz gyepek-bokorerdő mozaik: 2005.08.; Várpalota, Baglyas-hegy, Bagoly-völgy, dolomitsziklagyepek: 2005.08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyepek: 2005.07.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyepek: 2005.07.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Csákberény, Nyári-állás, dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyepek: 2005.07.

CAELIFERA

TETRIGOIDEA

Tetrix bipunctata (Linnaeus, 1758) – Bakonyvidék, *Bakonyalja*: Bakonygyirót, Új-szakasz, almás szegélye vasúti töltés mellett: 2000.04. (KCs); *Déli-Bakony*: Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.07.,08.; *Keleti-Bakony*: Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyepe: 2005.07.

Tetrix subulata (Linnaeus, 1758) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Keszthely, Hideg-ér, égeres: 2007.03.; *Északi-Bakony*: Bakonybél, Királykúti-forrás: 2000.05. (KCs)

Tetrix tenuicornis Sahlberg, 1893 – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Balatonfüred, Kéki-völgy fölötti sztyeprét, *tcs*: 2000.06–07. (KCs); Balatonfüred, Tamás-hegy: 2000.05. (KCs); Szigliget, zagytér, csatornapart: 1998.08. (HB); Szentantalfa, Ujma-hegy és Hangyás-tető közötti kaszálórét: 1999.08. (KCs); *Déli-Bakony*: Sümeg, Hármás-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.06.

Tetrix undulata (Sowerby, 1806) – Bakonyvidék, *Bakonyalja*: Fenyőfő, Fenyőfői Ósfenyves, homokpusztagyep: 2000.04.

ACRIDOIDEA

Calliptamus italicus (Linnaeus, 1758) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Gyenesdiás, Ló-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2008.06.,07.,08.; *Balaton-felvidék*: Aszfőfő, Öreg-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.07.,08.,09.; Badacsonytomaj, Kisörsi-hegy, bokorerdő: 2005.10.; Balatonalmádi, Megye-hegy, szárazgyep: 2008.07.; Balatoncsicsó, Bán-kő: 1999.09.; Köveskál, Sásdi-rét, Artemisia gyepe: 2005.09.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2000.10.; 2007.06.,07.,08.,09.; Nemesgulács, Gulács-hegy, bokorerdő a csúcs közelében: 2005.06.; Szentbékakál, Felső-tüskés É, pionír kavicsfelszín: 2005.09.; Tapolca-Diszel, Csobánc, hegytetői kaszálórét: 2007.06.; Tihany, Gödrös, gyomos szárazgyep: 2007.05.; Veszprém, Látó-hegy, lejtősztyeprét: 2005.08.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.07.,08.,09.; Nagyvázsony, Nőzsér: 2007.05.; Nemesvámos, Szár-hegy, félszáraz sztyeprét: 2005.07.; Őcs, Nagy-tó mellett, gyomos félszárazgyep: 2005.08.; Sümeg, Hármás-hegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyepe: 2005.06.,08.; Szóc, Balaton-hegy, félszárazgyep: 2008.07.; Tótvázsony, Öreg-Kátyó: 2007.05.; Veszprém, Csátár-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.07.; *Északi-Bakony*: Csesznek, Cuha-völgy, sziklagyep: 2005.10.; *Keleti-Bakony*: Csór, Szenes-horog-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Hajmáskér, Hajmáskéri sziklák, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Isztimér, Burók-völgy, sziklagyep, 2005.09.; Sóly, Őr-hegy, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; Tés, Móroc-tető, nyílt sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyepe: 2005.07.,08.; Várpalota, Baglyas-hegy, Bagoly-völgy, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Barbély-völgy, sziklagyep: 2005.10.; Várpalota, Fajdas-hegy plató, sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Hideg-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyep: 2005.07.08.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyep: 2005.07.; Várpalota, Száraz-horog-völgy, dolomit sziklagyep: 2008.10.; *Bakonyalja*: Bakonyszentlászló, Tilos-Fenyő, gyomos szárazgyep: 2005.07.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomit sziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Nyári-állás, dolomit sziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Bucka, lejtősztyeprét, *tcs*: 2003.09. (KCs); Csákberény, Bucka, sziklagyep–lejtősztyeprét, *tcs*: 2003.07. (KCs); Csákberény, Bucka, sziklagyep, *tcs*: 2004.05–07. (KCs), 2004.09. (KCs); Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyep: 2005.07.

Odontopodisma decipiens Ramme, 1951 – Bakonyvidék, *Déli-Bakony*: Sümeg, Hajnal-hegy, félszáraz erdőszegély: 2005.08.11.; Sümeg, Új-hegy, félszárazgyep: 2007.06.; Sümeg, Városi-erdő, K, félszárazgyep: 2007.06.

Pezotettix giornae (Rossi, 1794) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Gyenesdiás, Ló-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2008.07.,08.; *Balaton-felvidék*: Hajmáskér, Törökcsapás, sziklagyep: 2007.05.; Köveskál, Sásdi-rét, kaszálórét: 2005.09.; Lesencetomaj, Lesencei-láprét, úde láprét: 2007.08.; *Keleti-Bakony*: Tés, Móroc-tető, nyílt sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyepe: 2005.08.,09.

Arcyptera microptera (Fischer de Waldheim, 1833) – *Déli-Bakony*: Nagyvázsony, Nőzsér: 2007.05.; Nemesvámos, Cinege-hegy: 2007.06.; Sáska, Kecskvár: 2007.05.; Tótvázsony, Öreg-Kátyó: 2007.05.; Tótvázsony, Zabmező: 2008.05.; *Keleti-Bakony*: Csór, Mandulás: 2007.06.; Hajmáskér, Nagy-mező: 2007.05.; Hajmáskér, Szinger-aszóvölgy: 2009.06.; Márkó, Peres Nagy-mező: 2007.05.; Öskü, Gombás-völgy: 2009.07.; Öskü, Hosszú-völgy: 2007.06.; Öskü, Körtvélyes-domb: 2009.06.; Várpalota, Juli-vágás: 2009.07.; Várpalota, Keleti-Nagy-mező: 2009.07.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező: 2007.06.; 2009.07.; Várpalota, Baglyas-hegy: 2007.06.; Veszprém, Füzes: 2007.05.; Veszprém, Rátóti-Nagy-mező: 2009.06.

Chorthippus apricarius (Linnaeus, 1758) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Királyszentistván, Ugri-hegy, lejtősztyeprét: 2000.10.; *Déli-Bakony*: Sümeg, Hármashegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyepe: 2005.07.,08.; *Keleti-Bakony*: Tés, Tési-Rakató, félszáraz gyepe: 2007.07.; Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyepe: 2005.07.

Chorthippus biguttulus (Linnaeus, 1758) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Gyenesdiás, Ló-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2008.08.; *Balaton-felvidék*: Aszfő, Öreg-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.07.,08.; Balatonalmádi, Megye-hegy, szárazgyepe: 2008.07.; Balatonfüred, Péter-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.06.,08.,09.; Balatonszőlős, Sötét-rét: 2000.09.; Kapolcs, Kálomisz-tó, gyomos úde gyepe: 2005.08.; Köveskál, Sásdi-rét, *Artemisia* gyepe: 2005.09.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.08.,09.; Pétfürdő, Péti-hegy, dolomitsziklagyep: 2008.07.; Vilonya, Külső-hegy, sziklagyep: 2000.10.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.07.,09.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.09.; Sümeg, Hármashegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyepe: 2005.07.; Hajmáskér, Hajmáskéri sziklák, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Isztimér, Burok-völgy, sziklagyep: 2005.09.; Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Sóly, Őr-hegy, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Tés, Móróc-tető, nyílt sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyepe: 2005.09.; Várpalota, Baglyas-hegy, Bagoly-völgy, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Fajdas-hegy plató, sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Hideg-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyep: 2005.07.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Nyári-állás, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyep: 2005.07.

Chorthippus brunneus (Thunberg, 1815) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Gyenesdiás, Ló-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2008.07.,08.; *Balaton-felvidék*: Aszfő, Öreg-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.07.,08.; Balatonalmádi, Megye-hegy, szárazgyepe: 2008.07.; Balatonfüred, Kéki-völgy fölötti sztyeprét, *tcs*: 2000.07–08. (KCs); Balatonfüred, Péter-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.07.,08.,09.; Balatonszőlős, Sötét-rét: 2000.09.; Királyszentistván, Ugri-hegy, lejtősztyeprét: 2000.10.; Királyszentistván, Ugri-hegy, sziklagyep: 2000.09.,10.; Köveskál, Sásdi-rét, úde láprét: 2005.07.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2000.07.,09.,10.; 2007.06.,08.; Pétfürdő, Péti-hegy, dolomitsziklagyep: 2008.07.; Raposka, Szent György-hegy, szilikát sziklagyep: 2006.08.; Vilonya, Külső-hegy, sziklagyep: 2000.08.,10.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.07.,08.,09.; Öcs, Nagy-tó mellett, gyomos félszáraz gyepe: 2005.08.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.08.; Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.09.; *Északi-Bakony*: Bakonyszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyep: 2006.07.; Csesznek, Cuha-völgy, sziklagyep: 2005.10.; *Keleti-Bakony*: Csór, Szenes-horog-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Hajmáskér, Hajmáskéri sziklák, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Sóly, Őr-hegy, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Tés, Móróc-tető, nyílt sziklagyep: 2005.08.; Tés, Tési-Rakató, félszáraz gyepe: 2007.07.; Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyepe: 2005.09.; Várpalota, Baglyas-hegy, Bagoly-völgy, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Barbély-völgy, sziklagyep: 2005.10.; Várpalota, Fajdas-hegy plató, sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Hideg-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyep: 2005.07.,08.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyep: 2005.07.; Várpalota, Száraz-horog-völgy, dolomitsziklagyep: 2008.10.; *Bakonyalja*: Bakonygyírót, almás, *tcs*: 2000.09.,10. (KCs); Bakonygyírót, dió ültetvény, *tcs*: 2000.08. (KCs); Bodajk, Borz-hegy, löszgyepe, *tcs*: 2007.10–11. (KCs); Fenyőfő, homokpusztagyep: 2006.07.; Pápakovácsi, Attyapuszta, úde láprét: 2005.06.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Nyári-állás, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyep: 2005.07.

Chorthippus dorsatus (Zetterstedt, 1821) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Balatonszőlős, Sötét-rét: 2000.09.; Hegymagas, Bozót, Molinietum: 2005.09.; Köveskál, Sásdi-rét, úde láprét: 2005.07.; 2009.07.

Chorthippus mollis (Charpentier, 1825) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Aszfő, Öreg-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.07.,08.; Balatonfüred, Péter-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.08.,09.; Balatonfüred, Tamás-hegy D-i oldal sztyeprét, *tcs*: 2000.09–10. (KCs); Balatonszőlős, Sötét-rét: 2000.09.; Királyszentistván, Ugri-hegy, lejtősztyeprét: 2000.10.; Királyszentistván, Ugri-hegy, sziklagyep: 2000.08.,10.; Lesencetomaj, Lesencei-láprét, úde láprét: 2005.06.; 2007.08.; 2009.09.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.08.,09.,10.; Monoszló, Tar-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.07.; Vilonya, Külső-hegy, sziklagyep: 2000.10.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.08.,09.; Öcs, Nagy-tó mellett, gyomos félszáraz gyepe: 2005.08.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.09.; Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyepe: 2005.07.,08.,09.; Sümeg, Hármashegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyepe: 2005.08.,09.; *Keleti-Bakony*: Sóly, Őr-hegy, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyepe: 2005.09.; Várpalota, Hideg-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; *Bakonyalja*: Bakonygyírót, almás, *tcs*: 2000.11.

(KCs); Bodajk, Borz-hegy, löszgyep, *tcs*: 2007.10–11. (KCs); Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyep: 2005.07.

Chorthippus montanus (Charpentier, 1825) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Balatonszőlős, Sötét-rét, üde láprét: 2007.06.,07.,08.; 2009.06.,07.,08.; Kapolcs, Kálomisz-tó, gyomos üde gyep: 2005.08.; Köveskál, Sásdi-rét, kaszálórét: 2005.09.; Köveskál, Sásdi-rét, üde láprét: 2005.07.; 2005.06.,07.,08.; 2007.06.; 2009.06.,07.,08.; Lesencetomaj, Lesencei-láprét, üde láprét: 2007.06.; 2009.06.; Nemesvita, Csóra É, mezofil kaszálórét: 2005.09.; *Bakonyalja*: Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2005.07.,08.; 2007.08.; 2009.06.,07.,08.

Chorthippus oschei Helversen, 1986 – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Hegymagas, Bozót, Molinietum: 2005.09.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.09.; Öcs, Nagy-tó mellett, gyomos fűszáraz gyep: 2005.08.

Chorthippus parallelus (Zetterstedt, 1821) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Gyenesdiás, Ló-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2008.07.,08.; *Balaton-felvidék*: Balatonfüred, Kéki-völgy fölötti sztyeprét, *tcs*: 2000.07–08. (KCs); Balatonszőlős, Sötét-rét, üde láprét: 2007.06.; 2009.07.; Kapolcs, Kálomisz-tó, gyomos üde gyep: 2005.08.; Köveskál, Sásdi-rét, üde láprét: 2005.06.,07.,08.; 2009.07.,09.; Lesencetomaj, Lesencei-láprét, üde láprét: 2005.06.,07.; 2007.06.; Nemesvita, Csóra É, mezofil kaszálórét: 2005.09.; Szentbékállá, Felső-tüskés É, pionír kavicsfelszín: 2005.09.; Veszprém, Látó-hegy, lejtősztyeprét: 2005.08.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.,08.; Nagyvázsony, Kab-hegy, Szijjártó-rét: 2007.06.; Öcs, Nagy-tó mellett, gyomos fűszáraz gyep: 2005.08.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.; Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.,08.,09.; Sümeg, Hármas-hegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyep: 2005.07.,08.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.; Veszprém, Rekeszi-rét, fűszáraz kaszálórét: 2007.05.; *Északi-Bakony*: Bakonszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyep: 2006.07.; Porva, Kopasz-hegy, vadföld: 2006.07.; *Keleti-Bakony*: Isztimér, Som-hegy lába, gyomos száraz gyep: 2005.08.; Tés, Tési-Rakató, fűszáraz gyep: 2007.07.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyep: 2005.07.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyep: 2005.07.; *Bakonyalja*: Bakonyvárkony: 2000.06. (KCs); Devecser, Széki-erdő, láprét: 2008.07.; Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2005.07.; 2007.06.,09.; 2009.07.,08.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Vértessomlő, Ható-dűlő, 2000.07.22.

Chrysochaeron dispar (Germar, 1834) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Balatonszőlős, Sötét-rét, üde láprét: 2005.06.,07.,08.; 2007.06.,07.; Köveskál: Sásdi-rét, üde láprét: 2005.07.; 2009.07.,08.; Lesencetomaj, Lesencei-láprét, üde láprét: 2005.06.,07.,08.; 2007.06., 2009.07.,08.,09.; *Déli-Bakony*: Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.; Veszprém, Rekeszi-rét, fűszáraz kaszálórét: 2007.05.; *Északi-Bakony*: Bakonszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyep: 2006.07.; *Keleti-Bakony*: Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; *Bakonyalja*: Devecser, Széki-erdő, láprét: 2008.07.; Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2005.06.,07.,08.; 2007.06.,08.; 2009.06.,07.,08.,09.

Dociostaurus brevicollis (Eversmann, 1848) – Bakonyvidék, *Déli-Bakony*: Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.09.; *Keleti-Bakony*: Tés, Möröc-tető, fűszáraz gyep-bokorerdő mozaik: 2005.08.

Euchorthippus declivus (Brisout Barneville, 1849) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Gyenesdiás, Ló-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2008.07.; *Balaton-felvidék*: Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2000.07.; 2007.09.; Pétfürdő, Péti-hegy, dolomitsziklagyep: 2008.07.; Raposka, Szent György-hegy, szilikát sziklagyep, 2006.08.; Sólly, Ór-hegy, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Veszprém, Látó-hegy, lejtősztyeprét: 2005.08.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.,08.; Öcs, Nagy-tó mellett, degradált száraz gyep: 2006.07.; Sümeg, Hármas-hegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyep: 2005.07.,08.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.08.; *Keleti-Bakony*: Csór, Szenes-horog-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Isztimér, Burok-völgy, sziklagyep: 2005.09.; Tés, Tési-Rakató, fűszáraz gyep: 2007.07.; Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyep: 2005.08.; Várpalota, Baglyas-hegy, dolomitsziklagyep: 2007.06.; Várpalota, Barbély-völgy, dolomitsziklagyep: 2007.06.; Várpalota, Fajdas-hegy plató, sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Hideg-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyep: 2005.07.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyep: 2005.07.; *Bakonyalja*: Bakonszentlászló, Tilos-Fenyő, gyomos száraz gyep: 2005.07.; Fenyőfő, homokpusztagyep: 2006.07.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Nyári-ál-lás, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyep: 2005.07.

Euchorthippus pulvinatus (Fischer de Waldheim, 1846) – Bakonyvidék, *Keleti-Bakony*: Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyep: 2005.08.

Euthystira brachyptera (Ocskay, 1826) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Balatonfüred, Kéki-völgy fölötti sztyeprét: 2000.06–07., 2000.07–08., *tcs* (KCs); Balatonszőlős, Sötét-rét, üde láprét: 2005.06.,07.,08.; 2009.06.,07.; Hegymagas, Bozót, Molinietum: 2005.09.; Kapolcs, Kálomisz-tó, gyomos üde gyep: 2005.08.; Köveskál, Sásdi-rét, üde láprét: 2000.07.; 2005.06.,07.,08.; 2007.06.; 2009.07.; Lesencetomaj, Lesencei-láprét, üde láprét: 2005.06.,07.; 2007.06.;

2009.06.,07.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.06.,07.,08.,09.; Nagyvázsöny, Kab-hegy, Szijjártó-rét mellett erdőszegély: 2007.06.; Nagyvázsöny, Kab-hegy, Torma-rét, üde láprét: 2006.06.; Nemesvámos, Szár-hegy, félszáraz sztyeprét: 2005.07.; Ócs, Nagy-tó mellett, degradált száraz gyepek: 2006.07.; Ócs, Nagy-tó mellett, gyomos félszáraz gyepek: 2005.08.; Sáska, Csaplek-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.06.,07.,08.; Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.06.,07.,08.,09.; Sümeg, Új-hegy, félszáraz gyepek: 2007.06.; Sümeg, Hármashegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyepek: 2005.06.,07.,08.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.06.,08.; *Északi-Bakony*: Bakonyszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyepek: 2006.07.; Porva, Kopasz-hegy, vadföld: 2006.07.; *Keleti-Bakony*: Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; Tés, Tési-Rakató, félszáraz gyepek: 2007.07.; Várpalota, Badacsony alja, *Brachypodium pinnatum* gyepek: 2005.07.; Várpalota, Barbély-völgy, dolomitsziklagyepek: 2007.06.; Várpalota, Fajdas-hegy plató, sziklagyepek: 2005.08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyepek: 2005.07.; Veszprém, Rekeszi-rét, félszáraz kaszálórét: 2007.05.; *Bakonyalja*: Bakonyárskány: 2000.06. (KCs); Bakonyszentlászló, Tilos-Fenyő, gyomos száraz gyepek: 2005.07.; Devecser, Széki-erdő, láprét: 2008.07.; Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2005.06.,07.,08.; 2007.06.,07.,08.,09.; 2009.07.,09.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyepek: 2005.07.

Gomphocerippus rufus (Linnaeus, 1758) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Gyenesdiás, Ló-hegy, nyílt dolomitsziklagyepek: 2008.08.; *Balaton-felvidék*: Soly, Őr-hegy, dolomitsziklagyepek: 2005.09.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.08.,09.; Devecser, Széki-erdő, erdőszegély: 2005.09.; Ócs, Nagy-tó mellett, gyomos félszáraz gyepek: 2005.08.; Sáska, Csaplek-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.08.,09.; Sümeg, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.08.,09.; Sümeg, Hármashegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyepek: 2005.08.,09.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyepek: 2005.09.; *Északi-Bakony*: Csesznek, Cuha-völgy, sziklagyepek: 2005.10.; *Keleti-Bakony*: Isztimér, Burok-völgy, sziklagyepek: 2005.09.; Tés, Móróc-tető, félszáraz gyepek-bokorerdő mozaik: 2005.08.; Tés, Tési-Rakató, félszáraz gyepek: 2007.07.; Várpalota, Barbély-völgy, sziklagyepek: 2005.10.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyepek: 2005.07.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyepek: 2005.07.; Várpalota, Száraz-horog-völgy, dolomitsziklagyepek: 2008.10.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyepek: 2005.09.

Myrmeleotettix maculatus (Thunberg, 1815) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Vilonya, Külső-hegy, sziklagyepek: 2000.09.,10.; *Keleti-Bakony*: Csór, Szenes-horog-völgy, nyílt dolomitsziklagyepek: 2005.08.; Hajmáskér, Hajmáskéri sziklák, dolomitsziklagyepek: 2005.08.; Várpalota, Baglyas-hegy, Bagoly-völgy, dolomitsziklagyepek: 2005.08.; *Bakonyalja*: Fenyőfő, homokpusztagyepek: 2006.07.

Omocestus haemorrhoidalis (Charpentier, 1825) – Bakonyvidék, *Déli-Bakony*: Nemesvámos, Szár-hegy, félszáraz sztyeprét: 2005.07.; *Keleti-Bakony*: Isztimér, Burok-völgy, sziklagyepek: 2005.09.; Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Soly, Séd-völgy, félszáraz gyepek: 2005.07.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Bucka, lejtősztyeprét, *tcs*: 2003.09. (KCs); Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyepek: 2005.07.

Omocestus petraeus (Brisout Barneville, 1856) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Aszfő, Öreg-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.08.; Balatonfüred, Péter-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.09.; Királyszentistván, Ugri-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2000.07.,10.; Köveskál, Sásdi-rét, üde láprét: 2009.08.; Litér, Mogyorós-hegy, nyílt sziklagyepek: 2000.07.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.07.,08.,09.; Vilonya, Külső-hegy, sziklagyepek: 2000.08.,09.,10.; *Déli-Bakony*: Nemesvámos, Szár-hegy, félszáraz sztyeprét: 2005.07.; *Keleti-Bakony*: Várpalota, Hídeg-völgy, nyílt dolomitsziklagyepek: 2005.08.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Bucka, sziklagyepek-lejtősztyeprét, *tcs*: 2003.07. (KCs)

Omocestus rufipes (Zetterstedt, 1821) – Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Bucka, sziklagyepek, *tcs*: 2004.09. (KCs)

Stenobothrus crassipes (Charpentier, 1825) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Balatonfüred, Kéki-völgy fölötti sztyeprét, 2000.07–08., *tcs* (KCs); Királyszentistván, Ugri-hegy, lejtősztyeprét: 2000.09.,10.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.06.; *Déli-Bakony*: Sümeg, Hármashegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyepek: 2005.08.,09.; Ócs, Nagy-tó mellett, degradált száraz gyepek: 2006.07.; *Keleti-Bakony*: Hajmáskér, Hajmáskéri sziklák, dolomitsziklagyepek: 2005.08.; Isztimér, Burok-völgy, sziklagyepek: 2005.09.; Tés, Móróc-tető, félszáraz gyepek-bokorerdő mozaik: 2005.08.; Várpalota, Fajdas-hegy plató, sziklagyepek: 2005.08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyepek: 2005.07.,08.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; *Bakonyalja*: Bodajk, Borz-hegy, löszgyepek, *tcs*: 2007.10–11. (KCs); Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyepek: 2005.09.; Csákberény, Nyári-állás, dolomitsziklagyepek: 2005.09.

Stenobothrus eurasius Zubovskii, 1898 – Bakonyvidék, *Keleti-Bakony*: Bakonykúti, Akasztó-hegy: 2006.07.; Bakonykúti, Baglyas-hegy: 2005.07.; Tés, Móroc-tető, félszáraz gyep-bokorerdő mozaik: 2005.08.; Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.,07.; 2008.07.,08.; Várpalota, Fajdas-hegy: 2006.07.,08.; Várpalota, Hideg-völgy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2005.06.,08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2005.07.,08.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, 2005.09.; Veszprém, Kis-Papod: 2009.06.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Bucka, sziklagyep-lejtősztyeprét, *tcs*: 2003.07. (KCs)

Stenobothrus lineatus (Panzer, 1796) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Aszfőfő, Öreg-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.06.; Balatonalmádi, Megye-hegy, szárazgyep: 2008.07.; Balatonfüred, Kéki-völgy fölötti sztyeprét: 2000.07–08., *tcs* (KCs); Balatonfüred, Péter-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.06.,07.,08.,09.; Balatonfüred, Tamás-hegy D-i oldal sztyeprét, *tcs*: 2000.06–07. (KCs); Hajmáskér, Törökcsapás, gyomos száraz gyep: 2005.07.; Kaposcsanak, Kálomisz-tó, gyomos üde gyep: 2005.08.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2000.07.,09.; 2007.06.,09.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklagyep: 2000.07.,09.; Monoszló, Tar-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.08.; Pétfürdő, Péti-hegy, dolomitsziklagyep: 2008.07.; Sóly, Ór-hegy, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Sóly, Séd-völgy, félszáraz gyep: 2005.07.; Veszprém, Látó-hegy, lejtősztyeprét: 2005.08.; Vilonya, Külső-hegy, lejtősztyeprét: 2000.10.; *Déli-Bakony*: Csabrendek, Rendeki-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.,08.,09.; Devecser, Széki-erdő, erdőszegély: 2005.09.; Nemesvámos, Szár-hegy, félszáraz sztyeprét: 2005.07.; Sáska, Csiplek-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.,08.; Sümege, Hajnal-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.07.,08.,09.; Sümege, Hármas-hegy (Úrbéri-erdő K), *Bromus erectus* gyep: 2005.07.,08.; Szóc, Balaton-hegy, félszáraz gyep: 2008.07.; Veszprém, Csatár-hegy, *Bromus erectus* gyep: 2005.08.; *Északi-Bakony*: Bakonyszentlászló, Cuha-völgy perem, sziklagyep: 2006.07.; Porva, Kopasz-hegy, vadföld: 2006.07.; *Keleti-Bakony*: Isztimér, Burok-völgy, sziklagyep: 2005.09.; Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; Tés, Móroc-tető, félszáraz gyep-bokorerdő mozaik: 2005.08.; Várpalota, Baglyas-hegy, dolomitsziklagyep: 2007.06.; Várpalota, Barbély-völgy, dolomitsziklagyep: 2007.06.; Várpalota, Fajdas-hegy plató, sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Hideg-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyep: 2005.07.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyep: 2005.07.; *Bakonyalja*: Bakonyszentlászló, Tilos-Fenyő, gyomos száraz gyep: 2005.07.; Fenyőfő, homokpusztagyep: 2006.07.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Nyári-állás, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Bucka, lejtősztyeprét, *tcs*: 2003.09. (KCs); Csákberény, Bucka, sziklagyep-lejtősztyeprét, *tcs*: 2003.07. (KCs); Csákberény, Bucka, sziklagyep, *tcs*: 2003.08. (KCs), 2004.05–07. (KCs), 2004.09. (KCs); Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyep: 2005.07.; Dunazug-hegyvidék, *Gerecse*: Szár, Nagy-szállás-hegy: 1998.06. (KCs)

Stenobothrus nigromaculatus (Herrich-Schäffler, 1840) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Aszfőfő, Öreg-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.07.; Balatonalmádi, Megye-hegy, szárazgyep: 2008.07.; Hajmáskér, Törökcsapás, nyílt sziklagyep: 2005.07.; Királyszentistván, Ugri-hegy, sziklagyep: 2000.09.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2000.07.,08.,09.,2007.06.,07.,08.,09.; Veszprém, Látó-hegy, lejtősztyeprét: 2005.08.; *Déli-Bakony*: Szóc, Balaton-hegy, félszáraz gyep: 2008.07.; *Keleti-Bakony*: Balinka, Gaja-szurdok, sztyeprét: 2005.07.; Csór, Szenes-horog-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Hajmáskér, Hagymás-tető: 2009.08.; Hajmáskér, Hajmáskéri sziklák, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Hajmáskér, Tó-hegy, erdei tisztás: 2009.08.; Isztimér, Burok-völgy, sziklagyep: 2005.09.; Tés, Bér-hegy, lejtősztyeprét: 2007.06.; Tés, Móroc-tető, félszáraz gyep-bokorerdő mozaik: 2005.08.; Tés, Móroc-tető, nyílt sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Baglyas-hegy, Bagoly-völgy, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Baglyas-hegy, dolomitsziklagyep: 2007.06.; Várpalota, Barbély-völgy, dolomitsziklagyep: 2005.10.; 2007.06.; Várpalota, Fajdas-hegy plató, sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Felső-Bánta, zárt sziklagyep: 2005.07.; Várpalota, Hideg-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Kis-Burok-völgy pereme, nyílt sziklagyep: 2005.07.,08.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; Várpalota, Száraz-horog-völgy, dolomitsziklagyep: 2008.10.; *Bakonyalja*: Fenyőfő, homokpusztagyep: 2006.07.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Nyári-állás, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Bucka, sziklagyep-lejtősztyeprét mozaik, *tcs*: 2003.07. (KCs); Csákberény, Bucka, sziklagyep, *tcs*: 2003.08. (KCs), 2004.05–07. (KCs), 2004.09. (KCs)

Stenobothrus stigmaticus (Rambur, 1838) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.06.

Aiolopus thalassinus (Fabricius, 1781) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Szentbékállás, Felső-tüskés É, pionír kavicsfelszín: 2005.09.; *Bakonyalja*: Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2005.06.

Celes variabilis (Pallas, 1771) – Bakonyvidék, *Balaton-felvidék*: Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.06.,07.,08.; Sóly, Ór-hegy, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Vilonya, Külső-hegy, sziklagyep: 2000.10.; *Keleti-Ba*

kony: Csór, Iszka-hegy: 2007.06.; Csór, Szenes-horog-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Csörget-völgy: 2009.07.; Várpalota, Kopasz-hallgató: 2007.06.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező: 2009.07.; Várpalota, Pátyi-domb, 2009.07.

Oedaleus decorus (Germar, 1826) – Bakonyvidék, *Keleti-Bakony*: Csór, Szenes-horog-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező: 2009.07.; Várpalota, Pátyi-domb, nyílt dolomitsziklagyep: 2009.07.; Várpalota, Vár-völgy pereme, nyílt dolomitsziklagyep: 2009.07.

Oedipoda caerulescens (Linnaeus, 1758) – Bakonyvidék, *Keszthelyi-hegység*: Gyenesdiás, Ló-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2008.07.,08.; *Balaton-felvidék*: Aszófő, Öreg-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.08.; Balatonfüred, Péter-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.09.; Litér, Mogyorós-hegy, sziklafüves lejtősztyeprét: 2007.06.,07.,08.,09.; Raposka, Szent György-hegy, bokorerdő, 2006.08.; Raposka, Szent György-hegy, szilikát sziklagyep: 2006.08.; Sóly, Ór-hegy, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Szentbékakála, Felső-tüskés É, pionír kavicsfelszín: 2005.09.; Vilonya, Külső-hegy, sziklagyep: 2000.08.,09.,10.; *Déli-Bakony*: Szóc, Balaton-hegy, félszáraz gyepek: 2008.07.; *Északi-Bakony*: Csesznek, Cuha-völgy, sziklagyep: 2005.10.; *Keleti-Bakony*: Csór, Szenes-horog-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Hajmáskér, Hajmáskéri sziklák, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Isztimér, Burok-völgy, sziklagyep: 2005.09.; Öskü, Felső-Bánta É: 2008.07.; Tés, Móroc-tető, nyílt sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Baglyas-hegy, Bagoly-völgy, dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Barbély-völgy, sziklagyep: 2005.10.; Várpalota, Fajdas-hegy plató, sziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Hideg-völgy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.08.; Várpalota, Kopasz-Hallgató, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező Ny, dolomit-lejtősztyeprét: 2005.09.; Várpalota, Nyugati-Nagy-mező, dolomitsziklagyep: 2005.07.; Várpalota, Száraz-horog-völgy, dolomitsziklagyep: 2008.10.; *Bakonyalja*: Devecser, Széki-erdő, erdőszegély: 2005.09.; Fenyőfő, homokpusztagyep: 2006.07.; Vértes-Velencei-hegyvidék, *Vértes*: Csákberény, Széna-hegy, nyílt dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Nyári-állás, dolomitsziklagyep: 2005.09.; Csákberény, Bucka, lejtősztyeprét, *tcs*: 2003.09. (KCs); Csákberény, Bucka, sziklagyep, *tcs*: 2003.08. (KCs), 2004.09. (KCs); Csákvár, Hosszú-hegy, nyílt sziklagyep: 2005.07.

Stethophyma grossum (Linnaeus, 1758) – Bakonyvidék, *Bakonyalja*: Pápakovácsi, Attyapuszta, üde láprét: 2007.06.

Értékelés

A nagyrészt a Dunántúli-középhegység Bakonyvidék részterületén folytatott adatgyűjtés során 68 egyenesszárnyú faj előfordulását jegyeztük fel.

A kimutatott fajok közül az *Odontopodisma decipiens* és az *Euchorthippus pulvinatus* fajokat korábban nem publikálták a Bakonyvidékről (előbbi fajt Nagy Barnabás már gyűjtötte a Szent György-hegyen – szóbeli közlés). Az *Odontopodisma decipiens* jelen közleményben szereplő adatai a Déli-Bakony azon részterületéről (Sümegeg és Tapolca közötti, nagyrészt erdőszűlt vonulat) származnak, ahonnan a szintén mediterrán elterjedésű, bakonyvidéki szinten ugyancsak ritka *Poecilimon fuscus* unikális előfordulási adata is ismert. Az *Euchorthippus pulvinatus* a magyar fauna ritka (RÁCZ 1998), főképp homoki gyepekhez, ill. sztyeprétekhez (RÁCZ & VARGA 1978, RÁCZ 1986, NAGY et al. 1998) kötődő faja. Magyarország a taxon elterjedési területének nyugati határzónájába esik. A faj előfordulása a Bakonyvidék hegységperemi részén (eddig a Bakonyvidéken csak a Balaton-felvidék Mezőfölddel érintkező nyugati részén gyűjtötték) feltehetően összekapcsolható más, főképp homokon jellemző fajok hegységperemi dolomitterületeken való előfordulásával (KENYERES et al. 2001).

A közlemény több természetvédelmi, ill. állatföldrajzi szempontból jelentős faj (*Isophya costata*, *Saga pedo*, *Celes variabilis*, *Isophya kraussii*) Dunántúli-középhegység területén jellemző elterjedésével kapcsolatos ismereteket bővíti. Ezek közül kiemelendők a természetvédelmi és állatföldrajzi szempontból egyaránt jelentős *Arcyptera microptera* és *Stenobothrus eurasius* lokális előfordulási viszonyaira vonatkozó adatok.

Az *Arcyptera microptera* az eurázsiai sztyepezóna faja, Közép-Európában és attól nyugatabb-

ra kisszámú, izolált előfordulások jellemzik. Állományai főképp hegylábi, ill. alföldi gyepterületeken élnek. Az elmúlt évekig csak nagyon kevés meglévő populációról volt tudomásunk (Tarcál: Kopasz-hegy, Pécel: Isaszegi-dombhát, Nagyvázsony: Nőzsér). Az utóbbi évek célzott kutatásainak köszönhetően a faj számos, izolált – zömmel kis egyedszámú – előfordulása vált ismertté a Bakonyvidéken. A faj élőhely-választásában meghatározó, hogy a peterakással kapcsolatos igényeit a negyedkori laza üledékekkel vékonyan fedett (lösz, néhol homok) felszíneket tartalmazó élőhelyek elégítik ki. A faj a degradációs hatásokra kevésbé érzékenynek látszik (sok esetben degradált felszínű élőhelyeken fordul elő). Az *Arcyptera microptera* bakonyvidéki előfordulási viszonyairól részletes tanulmány is készült (KENYERES et al. 2008).

A *Stenobothrus eurasius* az eurázsiai sztyepezóna reliktum-előfordulásokkal jellemezhető faj. A hazai irodalomban hosszú ideig jelen volt – a *Stenobothrus eurasius* egyetlen Bakonyvidéki adataként – egy pontosítás nélküli „Bakonyána” lelőhelynév. 2005-ben derült fény arra, hogy a fenti adat alapját szolgáltató példány egy „1964. VIII. 26–28., Bakonyána, Alsópere környéke” megnevezésű mintából került elő. Mivel Bakonyána településhatár területe hosszú ideje jelentősen átalakított táj, potenciális *Stenobothrus eurasius* élőhely nélkül, a korábbi gyűjtés nagy valószínűséggel a Bakonyánántól kb. 5 km-re D-re található Alsópere környékről származik. A fenti ráismerést követő célzott kutatásoknak köszönhetően a faj több, izolált – zömmel kis egyedszámú – előfordulás vált ismertté a Bakonyvidéken. A Bér-hegyen feltárt állomány a jelenlegi ismereteink szerint a Magyarországon előforduló legerősebb populáció. A fajnak a csákberényi Bucka területéről származó új adata a második ismertté váló vértesi előfordulás (korábban: Csákvár, NAGY 2002).

Köszönetnyilvánítás

A szerző köszönetét fejezi ki Bauer Norbertnek a terepbejárások során nyújtott szerteágazó, önzetlen segítségéért és a kézirat javító átnézéséért, valamint Kutasi Csabának az egyéb célú kutatásai során gyűjtött egyenesszárnyú anyagok rendelkezésre bocsátásáért.

Irodalom

- HARZ K. (1957): Die Geradflügler Mitteleuropas. – Veb Gustav Fischer Verlag, Jena
- HARZ K. (1975): Die Orthopteren Europas. – Dr. W. Junk N. V., Publishers, The Hague
- KENYERES Z. (2000): Adatok a Dunántúli-Középhegység egyenesszárnyú (Ensifera, Caelifera) faunájának ismeretéhez I. – Folia Musei Historico-Naturalis Bakonyiensis 16: 93–108.
- KENYERES Z. (2006): Adatok a Dunántúli-középhegység egyenesszárnyú (Orthoptera) faunájának ismeretéhez II. – Folia Historico Naturalia Musei Matraensis 30: 189–201.
- KENYERES Z., NAGY B. & BAUER N. (2008): Distribution and habitat requirements of *Arcyptera microptera* (Fischer de Waldheim, 1833) in Hungary. – Articulata 23(2): 25–36.
- KENYERES Z. & RÁCZ I. A. (2010): A Bakonyi Természettudományi Múzeum egyenesszárnyú (Orthoptera) gyűjteménye. – Folia Musei Historico-Naturalis Bakonyiensis (in press)
- KIS B. (1960): Revision der in Rumänien vorkommenden *Isophya*-Arten (Orthoptera, Phaneropterinae). – Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae 6 (3–4): 349–369.
- MAROSI S. & SOMOGYI S. (1990) (szerk.): Magyarország kistájainak katasztere I–II. – MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, Budapest, pp. 1023.
- NAGY B. (2002): Védett és fokozottan védett egyenesszárnyú rovarfajok (Orthoptera) szerepe, jelentősége Magyarországon, fő tekintettel Nemzeti Parkjainkra és védett területeinkre. – MTA-NKI, Bp.

- NAGY B. (2003): A revised check-list of Orthoptera-species of Hungary supplemented by Hungarian names of grasshopper species. – *Folia Entomologica Hungarica* 64: 85–94.
- NAGY B., ŠUŠLIK V. & KRISTIN A. (1998): Distribution of Orthoptera species and structure of assemblages along Slanské. – Zemplén Mountains Range (SE Slovakia – NE Hungary). – *Folia Entomologica Hungarica* 59: 17–27.
- PAPP J. (1968): A Bakony-hegység állatföldrajzi viszonyai. – *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei* 7: 251–307.
- RÁCZ I. (1979): A Bakony-hegység egyenesszárnyú (Orthoptera) faunájának alapvetése. – *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei* 14: 95–114.
- RÁCZ I. (1986): Orthoptera from the Kiskunság National Park. – In: MAHUNKA S. (ed.): *The Fauna of the Kiskunság National Park*, Akadémiai Kiadó, Bp., 93–101.
- RÁCZ I. (1998): Biogeographical survey of the Orthoptera Fauna in Central Part of the Carpathian Basin (Hungary): Fauna types and community types. – *Articulata* 13(1): 53–69
- RÁCZ I. & VARGA Z. (1978): Beiträge zur Kenntnis der Orthopteren-Fauna des Sandgebieten bei Igrici (NO-Ungarn). – *Acta Biologica Debrecina* 15: 33–39.

KENYERES Zoltán
H-8300 TAPOLCA
Deák F. u. 7.
E-mail: kenyeres.zol@gmail.com